

این الرجبیون؟... در فضیلت و اعمال ماه رجب

۱۹/۱۲/۱۳۹۱

...در صحرای محشر بیرقی افراشته می شود و همه مردم از اولین و آخرین زیر لواء آن قرار می گیرند، باینکه وادی بسیار وسیع است، اما جای سوزن انداختن نیست و مردم مانند تیر در ترکش به سختی در کنار هم قرار گرفته اند (۱)، همه سر در گریبان حسرت فروبرده اند و عرق شرم از سر و رویشان می چکد و البته زمین نیز همچنان بی قرار حادثه ای در شرف وقوع است (۲)، گنهکاران و فریب خوردگان قرار ندارند و اهمال کاران و غفلت زدگان چون گنگ خواب دیده حیرت زده اند...

جملگی در انتظار موعد رسیدگی به نامه اعمال تک تک بندگان هستند که ناگهان منادی ندا سر می دهد که «این الرجبیون»، اهل ماه رجب کجایید؟

جمعی بر می خیزند که چهره شان چون قرص تمام ماه درخشان است، صفوف پریشان و متحیر اهل محشر را می شکافند و در پیشگاه حقیقت هستی و مالک این روز می ایستند. منادی، ندا سر می دهد که بهشت بر شما گوارا باد و ایشان با آرامشی رشک برانگیز به سمت مامن الهی حرکت می نمایند که زمزمه ای برمی خیزد که "اینها چه کسانی بودند که چنین با احترام و آسان از صراط گذشتند؟"

یکی از همان سیرتان پاسخ می گوید که: ما رجبیون هستیم، زنان و مردانی که وقتی ماه رجب با تمام رحمتش بر ما سایه افکند با روی گشاده به استقبالش رفتیم، روزهایی از آن را روزه گرفتیم و شبهایش را به عبادت صاحبش گذراندیم (۳). از همین روست که در این روز که نه ثروت های اندوخته تان در دنیا و نه فرزندان برومندتان به کارتان نمی آیند (۴) نجاتمان بخشید و مقام شفاعتمان داد (۵)، ما در ماه او که همان ماه رجب است از بذل مال دریغ نورزیم، تا برای آخرت خویش توشه ای فرستاده باشیم و خداوند بخشاینده به پاس این عمل ها مقامی مرحمت فرمود، که نه چشمی دیده و نه گوشی شنیده است (۶) ...)

...دروازه‌های مهر و مهربانی باز شده است و سفیر مهربانی حضرت حق بشارت می دهد که : "ای مردم، خدا همراه با برکت و رحمت و مغفرت رو به سوی شما آورده و درهای رحمت در این ماه گشوده است"، پس کسانی که پس از گشایش، در آن را می بندند چه عذری دارند؟

ای دوست بدان که : «رجب» نام نهری است در بهشت که از شیر سفید تر است و از عسل شیرین تر. پس هر کس روزی از ماه رجب را روزه بگیرد، از آن نهر سیراب خواهد شد . به فرموده نبی: « ماه رجب ، ماه خداست در غایت حرمت و فضیلت. اگر کسی روزی از این ماه را روزه بگیرد خدای را خشنود و شعله غضب الهی را خاموش نموده است و دری از درهای جهنم به روی او بسته می شود . ماه رجب ماه استغفار امت من است . رجب را اصّب نیز نامیده اند زیرا که در این ماه ، رحمت خدا بر امت من ریزش می یابد».

۱ - بحارالانوار، ج ۷، ص ۱۱۱

۲ - نهج البلاغه، خطبه ۱۰۲

۳ - ثمرات الحیاط، ص ۴۵۱، پیامبر اکرو (ص)

۴ - قرآن کریم، شعرا؛ آیه ۸۸

۵ - ثمرات الحیاط، ص ۲۵۲

۶ - بحارالانوار، ج ۲۰

دوم - در فضیلت و اعمال ماه رجب - سایت تبیان

ماه رجب و ماه شعبان و ماه رمضان شرافت زیادی دارند و در فضیلت آنها روایات بسیاری وارد شده است. از حضرت رسول صلی الله علیه و آله روایت شده که: ماه رجب ماه بزرگ خدا است و ماهی در حرمت و فضیلت به آن نمی رسد و جنگیدن با کافران در این ماه حرام است و رجب ماه خدا است و شعبان ماه من است و ماه رمضان ماه امت من است کسی که یک روز از ماه رجب را روزه دارد موجب خشنودی خدای بزرگ می گردد و غضب الهی از او دور گردد و دری از درهای جهنم بر روی او بسته گردد.

از حضرت موسی بن جعفر علیهما السلام روایت است که: هر کس یک روز از ماه رجب را روزه بگیرد، آتش جهنم یک سال، از او دور شود و هر کس سه روز از آن را روزه دارد بهشت او را واجب گردد.

و همچنین فرمود که: رجب نام نهری است در بهشت از شیر سفیدتر و از عسل شیرین‌تر. هر کس یک روز از رجب را روزه بگیرد البته از آن نه‌ری بیاشامد.

از حضرت صادق علیه السلام روایت است که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود که: ماه رجب ماه استغفار امت من است پس در این ماه بسیار طلب آمرزش کنید که خدا آمرزنده و مهربان است و رجب را "أَصْب" می‌گویند زیرا که رحمت خدا در این ماه بر امت من بسیار ریخته می‌شود پس بسیار بگوئید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَ أَسْأَلُهُ التَّوْبَةَ.»

و ابن بابویه به سند معتبر از سالم روایت کرده است که گفت: رفتم به خدمت حضرت صادق علیه السلام در اواخر ماه رجب که چند روز از آن مانده بود چون نظر مبارک آن حضرت بر من افتاد فرمود که آیا در این ماه روزه گرفته‌ای؟ گفتم نه والله ای فرزند رسول خدا. فرمود که آنقدر ثواب از تو فوت شده است که قدر آن را به غیر خدا کسی نمی‌داند به درستی که این ماهی است که خدا آن را بر ماه‌های دیگر فضیلت داده و حرمت آن را عظیم نموده و برای روزه داشتن آن گرامی داشتن را بر خود واجب گردانیده است.

پس گفتم یابن رسول الله اگر در باقیمانده این ماه روزه بدارم آیا به بعضی از ثواب روزه‌داران آن نائل می‌گردم؟ فرمود: ای سالم هر که یک روز از آخر این ماه را روزه بدارد خدا او را ایمن گرداند از شدت سكرات مرگ و از هول بعد از مرگ و از عذاب قبر و هر که دو روز از آخر این ماه روزه دارد بر صراط به آسانی بگذرد و هر که سه روز از آخر این ماه را روزه دارد ایمن گردد از ترس بزرگ روز قیامت و از شدت‌ها و هول‌های آن روز و برات بیزاری از آتش جهنم به او عطا کنند. و بدان که از برای روزه ماه رجب فضیلت بسیار وارد شده است و روایت شده که اگر شخصی قادر بر آن نباشد هر روز صد مرتبه این تسبیحات را بخواند تا ثواب روزه آن را دریابد: سُبْحَانَ إِلَهِ الْجَلِيلِ سُبْحَانَ مَنْ لَا يَنْبَغِي التَّسْبِيحُ إِلَّا لَهُ سُبْحَانَ الْأَعَزِّ الْأَكْرَمِ سُبْحَانَ مَنْ لَبَسَ الْعِزَّ وَ هُوَ لَهُ أَهْلٌ.

اعمال مشترک ماه مبارک رجب

اینها اعمالی است که انجام دادن آنها متعلق به همه ماه است و اختصاصی به روز معینی ندارد و آن چند مورد است :

۱ - در تمام ایام ماه رجب دعای ذیل را که روایت شده امام زین العابدین علیه السلام در حجر در غره خواندند، خوانده شود:

"يَا مَنْ يَمْلِكُ حَوَائِجَ السَّائِلِينَ وَ يَعْلَمُ ضَمِيرَ الصَّامِتِينَ لِكُلِّ مَسْأَلَةٍ مِنْكَ سَمْعٌ حَاضِرٌ وَ جَوَابٌ عَتِيدٌ اللَّهُمَّ وَ مَوَاعِيدُكَ الصَّادِقَةُ وَ أَيَادِيكَ الْفَاضِلَةُ وَ رَحْمَتُكَ الْوَاسِعَةُ فَأَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَقْضِيَ حَوَائِجِي لِلدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ".

۲ - دعایی را که از حضرت صادق علیه السلام روایت شده، خوانده شود:

«خَابَ الْوَافِدُونَ عَلَى غَيْرِكَ وَ خَسِرَ الْمُتَعَرِّضُونَ إِلَّا لَكَ وَ ضَاعَ الْمُلْمُونَ إِلَّا بِكَ وَ أَجْدَبَ الْمُنتَجِعُونَ إِلَّا مَنْ انْتَجَعَ فَضْلَكَ بِأَبْكَ مَفْتُوحٌ لِلرَّاغِبِينَ وَ خَيْرُكَ مَبْدُولٌ لِلطَّالِبِينَ وَ فَضْلُكَ مُبَاحٌ لِلْسَّائِلِينَ وَ نَيْلُكَ مُتَاحٌ لِلْأَمَلِينَ وَ رِزْقُكَ مَبْسُوطٌ لِمَنْ عَصَاكَ وَ حِلْمُكَ مُعْتَرِضٌ لِمَنْ نَاوَاكَ عَادَتُكَ الْإِحْسَانُ إِلَى الْمُسِيئِينَ وَ سَبِيلُكَ الْإِبْقَاءُ عَلَى الْمُعْتَدِينَ اللَّهُمَّ فَاهْدِنِي هُدَى الْمُهْتَدِينَ وَ ارْزُقْنِي اجْتِهَادَ الْمُجْتَهِدِينَ وَ لَا تَجْعَلْنِي مِنَ الْغَافِلِينَ الْمُبْعَدِينَ وَ اغْفِرْ لِي يَوْمَ الدِّينِ».

۳ - از حضرت صادق علیه السلام روایت شده که در ماه رجب این خوانده شود:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ صَبْرَ الشَّاكِرِينَ لَكَ وَ عَمَلَ الْخَائِفِينَ مِنْكَ وَ يَقِينَ الْعَابِدِينَ لَكَ اللَّهُمَّ أَنْتَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ وَ أَنَا عَبْدُكَ الْبَائِسُ الْفَقِيرُ أَنْتَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ وَ أَنَا الْعَبْدُ الذَّلِيلُ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ أَمْنُنْ بِغِنَاكَ عَلَى فَقْرِي وَ بِحِلْمِكَ عَلَى جَهْلِي وَ بِقُوَّتِكَ عَلَى ضَعْفِي يَا قَوِي يَا عَزِيزُ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الْأَوْصِيَاءِ الْمَرْضِيِّينَ وَ اكْفِنِي مَا أَهَمَّنِي مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ».

قابل توجه است که ادعیه دیگری نیز برای این ماه عزیز ذکر شده است که می‌توانید به مفاتیح الجنان مبحث اعمال ماه رجب رجوع نمایید.

۴- از حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله روایت شده که: هر کس در ماه رجب صد مرتبه بگوید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ» و آن را به صدقه ختم فرماید حق تعالی برای او به رحمت و مغفرت و کسی که چهار صد مرتبه بگوید بنویسد برای او اجر صد شهید عطا فرماید.

۵- از نبی مکرم اسلام روایت است: کسی که در ماه رجب هزار مرتبه "لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ" بگوید خداوند عز و جل برای او صد هزار حسنه عطا کند و برای او صد شهر در بهشت بنا فرماید.

۶- روایت است کسی که در رجب در صبح هفتاد مرتبه و در شب نیز هفتاد مرتبه بگوید "أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ" و پس از اتمام ذکر، دست‌ها را بلند کند و بگوید: "اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَ تَبَّ عَلَيَّ" اگر در ماه رجب بمیرد خدا از او راضی باشد و به برکت ماه رجب، آتش او را مس نکند.

۷- در کل این ماه هزار مرتبه ذکر: أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ ذَا الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ مِنْ جَمِيعِ الذُّنُوبِ وَ الْأَثَامِ " گفته شود؛ تا خداوند رحمان او را بیامرزد.

۸- سید بن طاووس در اقبال از حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله فضیلت بسیاری برای خواندن سوره قل هو الله أحد نقل کرده است که ده هزار مرتبه یا هزار مرتبه یا صد مرتبه در این ماه تلاوت شود. و نیز روایت کرده که هر کس در روز جمعه ماه رجب صد مرتبه سوره قل هو الله أحد را بخواند برای او در قیامت نوری شود که او را به بهشت بکشاند.

۹- سید بن طاووس از حضرت رسول صلی الله علیه و آله روایت کرده که: هر کس در روز جمعه ماه رجب، مابین نماز ظهر و عصر، چهار رکعت نماز بگزارد و در هر رکعت حمد یک مرتبه و آیه الكرسي هفت مرتبه و قل هو الله أحد پنج مرتبه بخواند، و سپس ده مرتبه بگوید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَ أَسْأَلُهُ التَّوْبَةَ» حق تعالی برای او از روزی که این نماز را گزارده تا روزی که بمیرد هر روزی هزار حسنه به او عطا فرماید، و او را به هر آیه‌ای که خوانده شهری در بهشت از یاقوت سرخ و به هر حرفی قصری در بهشت از دُرّ سفید دهد و تزویج فرماید او را حورالعین و از او راضی شود.

۱۰ - سه روز از این ماه را که پنجشنبه و جمعه و شنبه باشد روزه گرفته شود. زیرا که روایت شده هر کس در یکی از ماه‌های حرام، این سه روز را روزه بدارد حق تعالی برای او ثواب نهصد سال عبادت بنویسد.

۱۱ - از حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله روایت است که: هر کس در یک شب از شب‌های ماه رجب ده رکعت نماز به این نحو که در هر رکعت حمد و قل یا ایها الکافرون یک مرتبه و توحید سه مرتبه بخواند، خداوند گناهان او را می‌آمرزد.

سوم - این الرجیون؟ - سایت سه نقطه

ماه مبارک رجب آمده تا دل‌های مجذوب را به میهمانی شعبان ببرد. رجب واقعاً ماه خداست. ماهی که تلنگری به دلت می‌خورد که معبودت را چگونه می‌پرستی و خوشا به حال آنانکه رجب را از پیشگاه معبود شروع کردند و به سوی نور شتافتند.

هلال ماه رجب، زندگی و تولدی دوباره را به عاشقان نوید می‌دهد. ماه رجب فصل جدیدی در کتاب زندگی می‌گشاید که از عطر دل انگیز نیایش سرشار است. پیامبر رحمت (صلی الله علیه و آله) با دیدن هلال ماه مبارک رجب، دست به دعا بر می‌داشت و پس از حمد و ثنای الهی، سی بار تکبیر و لا اله الا الله می‌گفت و می‌فرمود: ماه رجب، ماه استغفار برای امت من است. در این ماه بسیار طلب آمرزش کنید که خداوند آمرزنده مهربان است.

در ماه رجب فرشته ای تا صبح اینگونه ندا می‌دهد: خوشا به حال رجیون، خوشا به حال آنان که والایی ماه رجب را دریافته اند، خوشا به حال آنان که از برکت ماه رجب نصیبی اندوخته اند.

پوینده طریق بندگی و سالک راه ملکوت و رهسپار وادی معرفت و چشم انتظار بهار طاعت و مشتاق دعا و مناجات و مسئلت که شیر روز و زاهدی در دل ظلمت است و با اقلیم توحید آشنایی دارد و از جام محبت و دلدادگی جرعه‌هایی جانبخش نوشیده و طالب قرب، کرامت، تعالی و فضیلت می‌باشد گاه رسیدن پر برکت سال همچون رجب، شعبان و رمضان همچون انسان‌هایی تشنه و مشتاق در انتظار گمشده آشنای خود در این مواقع بسر می‌برد تا از

آب گوارا و نوشین حیات و معنویت سیراب شده و روح و روان خود را جانی نوین و طیب و طاهر ببخشد و با نظافت خانه دل و آراستن درون، خود را برای میهمانی خدا و درک ليله القدر ماه مبارک مهیا کند.

آنان که در وادی مراقبه و شهود در محضر خدای متعال گام برمی دارند چه خوب قدر چنین ایامی را می دانند و بسیار سخت تر و هوشیارتر و جدی تر از دنیاطلبان، به دنبال آن هستند تا مبادا سودی فانی و متاعی ارزانی از این نشئه از دستشان بیرون رود، مراقبند تا نکنند نفعی باقی و تجارتي راقي برای آخرت، از کفشان ربوده گردد که زیان و نقصان را در این می بینند. بر کسی که می خواهد به تصفیه درون بپردازد لازم است که برای دستیابی به خرسندی خداوند تمامی توش و توان خود را به کار گیرد و برای خالص نمودن اعمال و احوال خویش و مصون نگه داشتن آنها از هر گزندی، در ایام ماه رجب مبادرت ورزد که اگر بنده ای به اندک عملی به این شیوه و با این خصوصیات توفیق یابد او را کفایت می کند، زیرا پاداشی که پروردگار برای عمل ناب و عاری از آلودگی خودخواهی و شرک و نفاق، در نظر گرفته از حساب و شماره بیرون است.

از امام صادق (ع) نقل شده که پیامبر ختمی مرتبت، حضرت محمد مصطفی (ص) فرمود:

ماه رجب، ماه خداست در غایت حرمت و فضیلت. اگر کسی روزی از این ماه را روزه بگیرد خدای را خشنود و شعله غضب الهی را خاموش نموده است و دری از درهای جهنم به روی او بسته می شود. رجب ماه استغفار امت من است، پس در این ماه طلب آمرزش کنید که خداوند آمرزنده و مهربان است و رجب را ((اصب)) می گویند زیرا که رحمت خداوند در این ماه بر امت من بسیار ریخته می شود، پس بسیار بگوئید استغفر الله و اسئله التوبه.

اولین شب جمعه ماه رجب را ليلة الرغائب نامند. در این شب ملائک بر زمین نزول می کنند. برای این شب عملی از رسول خدا صلی الله علیه و آله ذکر شده است که فضیلت بسیاری دارد و بدین قرار است:

روز پنج شنبه اول آن ماه - در صورت امکان و بلا مانع بودن - روزه گرفته شود. چون شب جمعه شد، ما بین نماز مغرب و عشاء دوازده رکعت نماز اقامه شود که هر دو رکعت به یک سلام ختم می شود و در هر رکعت یک مرتبه سوره حمد، سه مرتبه سوره قدر، دوازده مرتبه سوره توحید خوانده شود. و چون دوازده رکعت به اتمام رسید، هفتاد بار ذکر "اللهم صل علی محمد النبی الامی و علی آله" گفته شود. پس از آن در سجده هفتاد بار ذکر "سبوح قدوس رب الملائکة و الروح" گفته شود. پس از سر برداشتن از سجده، هفتاد بار ذکر "رب اغفر وارحم و تجاوز عما تعلم انک انت العلی الاعظم" گفته شود. در اینجا می توان حاجت خود را از خدای متعال درخواست نمود. ان شاء الله به استجابت می رسد. پیامبر اکرم صلوات الله علیه در فضیلت این نماز می فرماید: کسی که این نماز را بخواند، شب اول

قبرش خدای متعال ثواب این نماز را با زیباترین صورت و با روی گشاده و درخشان و با زبان فصیح به سویش می فرستد. پس او به آن فرد می گوید: ای حبیب من، بشارت بر تو باد که از هر شدت و سختی نجات یافتی. میت می پرسد تو کیستی؟ به خدا سوگند که من صورتی زیباتر از تو ندیده ام و کلامی شیرین تر از کلام تو نشنیده ام و بویی، بهتر از بوی تو نبوئیده ام. آن زیباروی پاسخ می دهد: من ثواب آن نمازی هستم که در فلان شب از فلان ماه از فلان سال به جا آوردی. امشب به نزد تو آمده ام تا حق تو را ادا کنم و مونس تنهایی تو باشم و وحشت را از تو بردارم و چون در صور دمیده شود و قیامت بر پا شود، من سایه بر سر تو خواهم افکند.

زیارت رجبیه؛ در تعقیبات نمازهای روز و شب در این ماه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خدای بخشاینده مهربان

يَا مَنْ أَرْجُوهُ لِكُلِّ خَيْرٍ وَ آمَنْ سَخَطُهُ

ای که برای هر خیری به او امید دارم و از خشمش

عِنْدَ كُلِّ شَرٍّ يَا مَنْ يُعْطِي الْكَثِيرَ بِالْقَلِيلِ يَا مَنْ يُعْطِي مَنْ سَأَلَهُ يَا

در هر شری ایمنی جویم ای که می دهد (عطای) بسیار در برابر (طاعت) اندک ای که عطا کنی به هر که از تو خواهد ای

مَنْ يُعْطِي مَنْ لَمْ يَسْأَلْهُ وَمَنْ لَمْ يَعْرِفْهُ تَحَنُّنًا مِنْهُ وَرَحْمَةً أَعْطِنِي

که عطا کنی به کسی که از تو نخواهد و نه تو را بشناسد از روی نعمت بخشی و مهرورزی عطا کن به من

بِمَسْئَلَتِي إِيَّاكَ جَمِيعَ خَيْرِ الدُّنْيَا وَجَمِيعَ خَيْرِ الْآخِرَةِ وَأَصْرِفْ عَنِّي

به خاطر درخواستی که از تو کردم همه خوبی دنیا و همه خوبی و خیر آخرت را و بگردان از من

بِمَسْئَلَتِي إِيَّاكَ جَمِيعَ شَرِّ الدُّنْيَا وَشَرِّ الْآخِرَةِ فَإِنَّهُ غَيْرُ مَنقُوصٍ مَا أُعْطِيتَ

به خاطر همان درخواستی که از تو کردم همه شر دنیا و شر آخرت را زیرا آنچه تو دهی چیزی کم ندارد (یا کم نیاید) و

وَزِدْ دُنْيِي مِنْ فَضْلِكَ يَا كَرِيمُ

بیفزای بر من از فضلت ای بزرگوار

يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ يَا ذَا النِّعَمَاءِ

ای صاحب جلالت و بزرگواری ای صاحب نعمت

وَالْجُودِ يَا ذَا الْمَنِّ وَالطَّوْلِ حَرِّمُ شَيْبَتِي عَلَى النَّارِ.

و جود ای صاحب بخشش و عطا، حرام کن محاسنم را بر آتش دوزخ.